

207728 - فکر می کند بدون تجدید نیت روزه خوابیده است

سوال

حکم کسی که پیش از رفتن به رختخواب نیت روزه همه ما را کرده سپس روز دوم که برای سحری بیدار شده به او گفته اند رمضان هنوز شروع نشده و امروز سی ام ماه شعبان است، اما روز بعدی دیگر نیت را تجدید نکرده و ماه رمضان را همینطور روزه گرفته است چیست؟

پاسخ مفصل

خوابیدن شب با داشتن نیت از جمله شروط درستی روزه واجب است؛ زیرا در حدیث ام المومنین حفصه . رضی الله عنه . آمده که رسول الله . صلی الله علیه وسلم . فرمودند: **«هرکس که پیش از فجر نیت روزه نکند روزه ندارد»** به روایت ابوداود (۲۴۵۴). آلبانی در **«إرواء الغلیل»** (۲۵ / ۴) به شماره (۹۱۴) آن را صحیح دانسته است. امام نووی . رحمه الله . می گوید:

«مذهب ما . یعنی شافعیان . بر این است که روزه رمضان جز با نیت از شب صحیح نیست و مالک و احمد و اسحاق و داوود و جماهیر علمای سلف و خلف بر همین نظر هستند» (المجموع: ۳۱۸ / ۶).

اما قضیه نیت بسیار آسان است و به مجرد اینکه شما وقتی دانستید فردا رمضان است و قصد کردید روزه شوید همین نیت است و شرط نیست نیت را به زبان آورید بلکه این کار مشروع نیست. این تیمیه . رحمه الله . می گوید:

«هرکس بداند که فردا رمضان است و قصد داشته باشد روزه نشود نیت روزه کرده است، چه این قصد را به زبان بیاورد چه نیاورد و این کار عموم مسلمانان است و همه شان نیت روزه دارند» (مجموع الفتاوی: ۲۱۵ / ۲۵). شیخ ابن عثیمین . رحمه الله . می گوید:

«ممکن نیست کاری از روی اختیار باشد و نیت نداشته باشد. یعنی هر کاری که انسان از روی اختیار انجام می دهد حتما قصد و نیتی در آن هست... برای همین می دانیم کاری که برخی از مردم انجام می دهند از روی وسواس است، مثل آنکه برخی می گویند: من نیت نکرده ام! این توهمی است که حقیقت ندارد. چگونه ممکن است قصد نداشته و انجام داده؟» (الشرح الممتع: ۳۵۴ / ۶ - ۳۵۵).

نیت روزه گرفتن همه رمضان در همان اول ماه درست است مگر آنکه روزه رمضان به سببی مانند بیماری یا سفر قطع شود که در این صورت نیاز به تجدید نیت است، اما این هم شرط نیست که حتما از اول رمضان نیت همه اش را داشته باشی، یعنی اگر کسی هر شب رمضان نیت و قصد روزه فردایش را داشته باشد روزه اش صحیح است.

ابن قطان . رحمه الله . می گوید:

« اهل علم بر این اجماع دارند که هر کس برای هر شب رمضان نیت کند و روزه بگیرد، روزه اش کامل است »
(الإقناع في مسائل الإجماع: ۱/ ۲۲۷).

اما اگر منظور شما این است که ایشان اصلا نیت روزه را تجدید نکرده اند تا آنکه روز اول رمضان فرا رسیده و ایشان در ابهام بوده اند که این روز اول است و سپس بعد از طلوع خورشید دانسته که امروز اول رمضان است و در هیچ لحظه ای از شب قصد روزه فردا را نداشته و برای سحری هم بیدار نشده، شما اگر در این حالت . وسط روز . متوجه شده اید که رمضان است باید دست از خوردن و مبطلات روزه بکشید و سپس آن روز را قضا کنید. زیرا نیت را چنانکه گفتیم باید از شب داشت.

برای چگونگی نیت در روزه لطفا به پاسخ سوال شماره (22909) مراجعه کنید.

والله اعلم.